

De provinciale Omgevingsvisie als richtinggevend kader

Aanvulling op PCL advies Strategie voor een gezonde en inclusieve samenleving

3 september 2018

De PCL is gevraagd te adviseren over de Omgevingsvisie en input te leveren voor het Koersdocument.

Dat is precies wat we al eerder, in december 2017, hebben gedaan. Zie ons advies “Strategie voor een gezonde en inclusieve samenleving”, 8 december 2017. Dit advies hebben we ingebracht bij en besproken met PS. Op het advies is nog geen inhoudelijke reactie gekomen van GS. GS gaf aan eerst een breed participatieproces te willen starten en input uit de provincie op te halen. Dat laatste heeft geleid tot het document ‘Horizon Utrecht 2050’: een bundeling van alle input.

Wij brengen dus nu nadrukkelijk ons eerdere advies opnieuw onder uw aandacht. We zullen met plezier met GS in gesprek gaan over dit advies en wachten een inhoudelijke reactie af.

We voegen er graag nog iets aan toe:

Bij het denken over het proces van de totstandkoming van de Omgevingsvisie besprak de PCL nut en noodzaak van een dergelijke visie. Soms vrezen wij namelijk dat te midden van alle documenten en inbreng onduidelijk wordt wat de bedoeling is van de Omgevingsvisie. Behalve een wettelijke verplichting zou het een wensbeeld moeten zijn dat richting geeft aan het werk van de provincie op alle domeinen. Het moet behulpzaam zijn bij het agenderen, uitnodigen en besluiten over maatschappelijke opgaven waar de provincie in heeft te handelen. Aangezien de provincie voor grote en urgente opgaven staat, zoals de woningbouw- en mobiliteitsopgaven, is het van groot belang dat zij beschikt over een richtinggevend kader. De Omgevingsvisie is dat richtinggevende kader, niet meer en niet minder. De hoofdprincipes van dit kader zijn dwingend: bij elke opgave is de vraag wat de provincie gaat doen om optimaal bij te dragen aan (in lijn met ons advies):

- Een gezonde en inclusieve samenleving,
- Een hoge kwaliteit van natuur, landschap, landbouw en watervoorziening
- Een circulaire economie met een voortvarende energietransitie.

Hierbij is het van belang dat de provincie benoemt waar zij een wezenlijke bijdrage gaat leveren.

Vervolgens zullen keuzes moeten worden gemaakt, waarbij de kwaliteit van de afwegingen doorslaggevend is. Afwegingen zullen onder meer gaan over:

- Toekomstwaarde versus korte termijn resultaten
- Slim en waar mogelijk meervoudig ruimtegebruik
- Tijdelijke en structurele oplossingen
- Maatschappelijke effecten
- Maatschappelijk aanvaardbare oplossingen
- Beschikbare middelen.

Het maken van afwegingen zal, binnen het kader van de visie en hoofddoelstellingen, denkkracht, creativiteit en moed vergen. De PCL pleit ervoor te vermijden kaders en beslissingen ‘dicht te regelen’ door ze door te vertalen naar kaders op een laag en concreet niveau. Wij adviseren de provincie de afwegingen zichtbaar te maken en ervan te leren. Zodoende wordt een steeds beter afwegingskader ontwikkeld, dat recht doet aan actuele dynamiek, maatschappelijke urgentie, draagvlak en het vermogen van de provincie haar rol optimaal te vervullen. Dat wil zeggen als een provincie met ruggengraat -in de vorm van heldere en stevige hoofddoelstellingen - , én met oog voor maatschappelijke dynamiek en maatwerk.

PCL

Voorzitter:

Dorien de Wit

Leden:

Alie Tigchelhoff

Fred Vos

Marleen van den Ham

Rudi van Etteger

Hugo van der Steenhoven

Piet Renooy

Bas van de Griendt

Myriam van Rooij

Jonge onderzoekers:

Jelle Silvius

Michiel Knoppers

Carmen Perez Garcia

Anouk van Twist

Secretaris:

Josefine van der Heijde